

CNV Onderwijs wil extra geld voor herkenbare lunchpauze

Leraren willen hun pauze terug

Leraren zijn ontevreden over hun lunchpauze, zeker als ze op een school werken met een continuooster. In de praktijk heeft 82 procent van de mensen met continuooster minder dan een half uur pauze. De signalen dat scholen zich niet houden aan de Arbeidstijdenwet en de cao primair onderwijs zijn luid. Dit blijkt uit een peiling onder de leden van CNV Onderwijs. 'Wij willen échte pauze!' schrijft een leerkracht. CNV Onderwijs eist extra geld om dit mogelijk te maken.

Hoe zit het?

- Als pauze tijd is zonder leerlingen, dan is het eigen, vrije tijd. Als er in de lunchpauze met kinderen gegeten wordt of pleinwacht gelopen wordt, is het werktijd. Dit is afgesproken met de werkgevers.
  - Als er tijdens een werkdag meer dan 5,5 uur wordt gewerkt dan moet er sprake zijn van minimaal 30 minuten pauze. Die tijd mag gesplitst worden in 2x15 minuten. Een pauze moet minimaal 15 minuten duren en de werkdag onderbreken. Dit is geregeld in de Arbeidstijdenwet, artikel 5.3.
  - De cao primair onderwijs, artikel 2A.7 lid 4, regelt dat als op een dag 5,5 uur of meer wordt gewerkt, er recht is op een pauze van minimaal 30 minuten tussen 10 en 14 uur. Met instemming van de PMR kan de pauze tussen 10u en 14u worden gesplitst in 2 x 15 minuten.
-

Het continuooster is in opkomst in het primair onderwijs. Daarbij gaan kinderen bijvoorbeeld vijf dagen van half 9 tot 2 uur naar school, of vier dagen tot half 3 en woensdag tot 12 uur.

Van de leden die deelnamen aan het onderzoek, werkt inmiddels 40 procent op een school waar een continuooster is ingevoerd. Bij 18 procent van de respondenten die daar niet mee werken, zijn plannen om hier binnen een of twee jaar op over te stappen. Op scholen met zo'n rooster eten de kinderen meestal met de leraar. 92 procent van de respondenten op zulke scholen geeft dat aan. Voor 43 procent van deze leraren geldt die gezamenlijke lunch als onderwijstijd, voor 49 procent niet. Ook het buitenspelen in de pauze gebeurt meestal (in 60 procent van de gevallen) onder toezicht van de leerkrachten, 15 procent door onderwijsondersteunend personeel, 11 procent door ouders en 5 procent door pedagogisch medewerkers van de buitenschoolse opvang. Op scholen met een traditioneel rooster wordt het toezicht tijdens de pauze, die langer duurt, vaker door ouders (38 procent) en bso (37 procent) geregeld.

ONVREDE

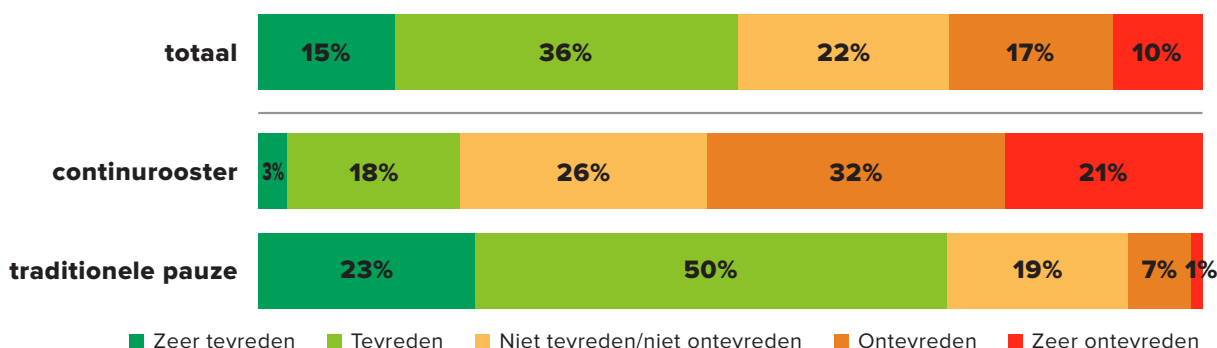
De tevredenheid over de eigen lunchpauze is op scholen met een traditioneel rooster beduidend groter dan op scholen met een continuooster: 73 procent tegen 21 procent.

Ideeën van scholen met continuooster

- 'Ik wil echt eens pauze! Wij eten met de kinderen en gaan met ze naar buiten. Zou ook wel eens fijn zijn om pauze te hebben'
- 'Elke leerkracht moet de gelegenheid krijgen om daadwerkelijk 30 minuten aaneengesloten pauze te hebben. Bij een splitsing in 2 keer 15 minuten (op papier) levert dit effectief vaak een pauze van slechts 5 minuten op. Een aantal van mijn collega's komt zelfs van 8 tot 14:15 uur helemaal niet aan pauze toe, omdat er ondanks pauzeafspraken toch steeds een beroep op ze gedaan wordt'
- 'Bij ons op school hebben de kleuterleerkrachten, op eigen verzoek, geen pauze. Zo kunnen ze de rust in hun klas houden. De uren worden gecompenseerd in het taakbeleid. Verbeterpunt zou zijn dat je wanneer je wel pauze nodig hebt, je het wel zou kunnen opnemen'
- 'Ik zou überhaupt tijd willen om fatsoenlijk te eten en even naar het toilet te kunnen of een collega te spreken. Nu netto 5 minuten pauze!'
- 'Ik werk op een sbo-school, waar we zelf pleinwacht en eetpauze begeleiden. Voor de leerkrachten betekent dit nauwelijks pauze en veel belasting. Goede pedagogische hulp tussen de middag zou een oplossing kunnen zijn'
- 'Ik wil een lunchpauze van een half uur op een eerder tijdstip. Om 14 uur voelt het voor mij als mosterd na de maaltijd'
- 'De lunchpauze uitbesteden aan commerciële instellingen die daarvoor bevoegd personeel in dienst hebben'

In hoeverre bent u tevreden over de lunchpauzeregeling voor leraren op uw school?

Bron: Pauzeregeling primair onderwijs 2015, MWM2.

Op de continu-scholen is 21 procent zeer ontevreden en 32 procent ontevreden, tegen 1 en 7 procent op de traditionele scholen. Vooral als de begeleiding van het eten van de kinderen en het toezicht houden op het spelen niet als onderwijstijd gelden, is de onvrede erg groot. Conclusie: hoe minder vrij de leraren hebben, hoe groter de onvrede. De peiling maakt ook duidelijk dat op alle scholen de pauze in de praktijk minder lang is dan de officiële duur. Officieel duurt de pauze op een school met een traditioneel rooster een uur, in de praktijk een half uur. Op scholen met een continurooster is het volgens de respondenten officieel 25 minuten, in de praktijk gemiddeld 17 minuten. 82 procent van de leden op deze scholen heeft minder dan een half uur pauze, van de leden werkend met een traditioneel rooster 40 procent. Leden op continu-scholen geven voor 77 procent aan dat de pauze aaneengesloten kan worden opgenomen, tegen 98 procent op traditionele scholen.

Ideeën van scholen met traditioneel rooster

- 'Ik zou naar een continurooster willen. Vrijwillige ouders hebben goede bedoelingen maar zijn pedagogisch niet sterk. Zorgt voor onrust en onnodige conflicten bij de leerlingen'
- 'Meer toezicht tijdens de overblijf zodat er na de overblijf minder ruzies moeten worden opgelost'
- 'Leraren worden wel eens uit de teamkamer gehaald als er calamiteiten zijn met de leerlingen'
- 'Tijd maken voor echte pauze en te zitten om te eten (uiteraard een puntje voor jezelf). Geen last van gillende kinderen van de overblijf tussendoor'
- 'Vijf gelijke dagen-model zodat kinderen op school eten en je niet het gevoel hebt 's middags opnieuw te moeten starten'
- 'Lunchpauze is op zich prima. Alleen de opvang van de leerlingen vind ik minder omdat er geen pedagogische mensen voor staan. Leerlingen komen vaak onrustig terug. Dan heb ik liever een continurooster'
- 'Er vindt vaak overleg plaats in de pauze. Het zijn feitelijk lunchoverleg-momenten. Die moeten door de werkgever betaald worden. Lunchpauze is dus werktijd. We moeten van het belachelijke idee af dat er dan niet gewerkt wordt!'

ONRUST

Een continurooster heeft ook voordelen, blijkt uit de peiling. Zo geven leden werkend met een continurooster het minst vaak aan dat de lunchpauze onrust creëert (16 procent). Verder zegt bijna de helft dat er 's middags meer tijd is voor overleg en voorbereiding, 27 procent dat er meer concentratie en rust is bij de kinderen, een zelfde percentage dat er minder incidenten zijn tussen de kinderen, 17 procent dat er meer effectieve onderwijstijd is en 15 procent dat er een meer efficiënte tijdverdeling is. Leraren die werken met het continurooster zien vaker voordelen voor kinderen dan leraren die er nog geen ervaring mee hebben. Als grote nadelen worden genoemd: geen volwaardige pauze voor leraren (81 procent), minder ruimte voor voorbereiding tussendoor (73 procent) en meer werkdruk (49 procent). Op de stelling 'Leraren worden geconfronteerd met de nadelige gevolgen als scholen werken met een continurooster' zegt 52 procent van de leraren op die scholen 'ja (erg) sterk'. Opmerkelijk is dat leraren die geen ervaring hebben met het continurooster het vaker eens zijn met deze stelling: 65 procent.

PLEIDOOI

De mening van de leden beluisterend, pleit CNV Onderwijs voor een aaneengesloten, herkenbare lunchpauze voor al het onderwijspersoneel van een half uur. De opvang van de leerlingen moet verzorgd worden door andere professionals dan leerkrachten. Het geld hiervoor moet van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid komen. Het gaat immers om opvang, niet om onderwijs. Het bedrag dat nu voor deze opvang in de lumpsum is opgenomen, ongeveer € 25,- per leerling per jaar, is volstrekt onvoldoende. Er moet daarom € 247 miljoen bij. ■

Respondenten

In totaal zijn 26.592 leden uit het primair onderwijs benaderd voor deze peiling. Er hebben 4.573 leden deelgenomen. Dat is een respons van 17,2 procent. Van hen werkt 89 procent in het basisonderwijs, 6 procent in het speciaal basisonderwijs en 5 procent in het speciaal onderwijs. Het overgrote deel (83 procent) geeft les, 6 procent zit in de directie en 6 procent is oop'er. Het onderzoek is uitgevoerd door MWM2.